

Mrk

Chapter 12

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

- 1 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν, ἀμπελῶνα ἄνθρωπος
Na alianza kwao kwa mifano kusema shamba-la-mizabibu mtu
[G2532](#) [G0756](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3850](#) [G2980](#) [G0290](#) [G0444](#)
- ἐφύτευεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν, καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον, καὶ
alipanda na akaweka-uzio uzio na akachimba shinikizo-la-divai na
[G5452](#) [G2532](#) [G4060](#) [G5418](#) [G2532](#) [G3736](#) [G5276](#) [G2532](#)
- ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν.
akajenga mnara na akawakodisha hilo wakulima na akasafiri
[G3618](#) [G4444](#) [G2532](#) [G1554](#) [G0846](#) [G1092](#) [G2532](#) [G0589](#)
- 2 καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ
na akatuma kwa -wakulima wakulima kwa- wakati mtumwa ili kutoka-kwa
[G2532](#) [G0649](#) [G4314](#) [G3588](#) [G1092](#) [G3588](#) [G2540](#) [G1401](#) [G2443](#) [G3844](#)
- τῶν γεωργῶν λάβη ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος.
-wakulima wakulima apokee kutoka -matunda matunda ya- shamba-la-mizabibu
[G3588](#) [G1092](#) [G2983](#) [G0575](#) [G3588](#) [G2590](#) [G3588](#) [G0290](#)
- 3 καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν.
na wakimchukua yeye wakampiga na wakamrudisha mikono-mitupu
[G2532](#) [G2983](#) [G0846](#) [G1194](#) [G2532](#) [G0649](#) [G2756](#)
- 4 καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον, κάκεῖνον
na tena akatuma kwao kwao mwingine mtumwa na-huyo
[G2532](#) [G3825](#) [G0649](#) [G4314](#) [G0846](#) [G0243](#) [G1401](#) [G2548](#)
- ἐκεφαλίωσαν, καὶ ἠτίμασαν.
walimjeruhi-kichwani na wakamtendea-aibu
[G2775](#) [G2532](#) [G0818](#)
- 5 καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν, κάκεῖνον ἀπέκτειναν; καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς
na mwingine akatuma na-huyo wakamwua na wengi wengine ambao
[G2532](#) [G0243](#) [G0649](#) [G2548](#) [G0615](#) [G2532](#) [G4183](#) [G0243](#) [G3739](#)
- μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτείνοντες.
baadhi wakiwariga ambao na wakiwaua
[G3303](#) [G1194](#) [G3739](#) [G1161](#) [G0615](#)
- 6 ἔτι ἕνα εἶχεν υἱὸν ἀγαπητόν, ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς
bado mmoja alikuwa-naye mwana mpendwa akamtuma yeye mwisho kwao
[G2089](#) [G1520](#) [G2192](#) [G5207](#) [G0027](#) [G0649](#) [G0846](#) [G2078](#) [G4314](#)
- αὐτοὺς, λέγων, ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου.
kwao akisema kwamba Watamheshimu -mwana mwana wangu
[G0846](#) [G3004](#) [G3754](#) [G1788](#) [G3588](#) [G5207](#) [G1473](#)

- 7 ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν ὅτι, Οὗτός
wale lakini -wakulima wakulima kwa wao-kwa-wao wakasema kwamba Huyu
[G1565](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1092](#) [G4314](#) [G1438](#) [G3004](#) [G3754](#) [G3778](#)
- ἐστὶν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ
ndiye -mrithi mrithi njooni tumwue yeye na yetu utakuwa -urithi
[G1510](#) [G3588](#) [G2818](#) [G1205](#) [G0615](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1473](#) [G1510](#) [G3588](#)
- κληρονομία.
urithi
[G2817](#)
- 8 καὶ λαβόντες, ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον αὐτόν ἔξω τοῦ
na wakimchukua wakamwua yeye na wakamtupa yeye nje ya-
[G2532](#) [G2983](#) [G0615](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1544](#) [G0846](#) [G1854](#) [G3588](#)
- ἀμπελῶνος.
shamba-la-mizabibu
[G0290](#)
- 9 τί [οὖν] ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος? ἐλεύσεται καὶ
nini basi atafanya -bwana bwana wa-shamba-la-mizabibu atakuja na
[G5101](#) [G3767](#) [G4160](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3588](#) [G0290](#) [G2064](#) [G2532](#)
- ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα
atawangaamiza -wakulima wakulima na atatoa -shamba-la-mizabibu shamba-la-mizabibu
[G0622](#) [G3588](#) [G1092](#) [G2532](#) [G1325](#) [G3588](#) [G0290](#)
- ἄλλοις.
kwa-wengine
[G0243](#)
- 10 οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε? λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ
Je -Maandiko Maandiko haya hamkusoma Jiwe ambalo walikataa -wajenzi
[G3761](#) [G3588](#) [G1124](#) [G3778](#) [G0314](#) [G3037](#) [G3739](#) [G0593](#) [G3588](#)
- οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;
wajenzi hili limekuwa kuwa jiwe-kuu la-pembeni
[G3618](#) [G3778](#) [G1096](#) [G1519](#) [G2776](#) [G1137](#)
- 11 παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.
kutoka-kwa Bwana ilitokea hii na ni ya-ajabu katika macho yetu
[G3844](#) [G2962](#) [G1096](#) [G3778](#) [G2532](#) [G1510](#) [G2298](#) [G1722](#) [G3788](#) [G1473](#)
- 12 Καὶ ἐζήτουν αὐτόν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον; ἔγνωσαν
Na wakatafuta yeye kumkamata na wakaogopa -umati umati walitambua
[G2532](#) [G2212](#) [G0846](#) [G2902](#) [G2532](#) [G5399](#) [G3588](#) [G3793](#) [G1097](#)
- γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν. καὶ ἀφέντες
kwa-maana kwamba dhidi-yao wao -mfano mfano alisema na wakimwacha
[G1063](#) [G3754](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3850](#) [G3004](#) [G2532](#) [G0863](#)
- αὐτόν, ἀπῆλθον.
yeye wakaenda
[G0846](#) [G0565](#)

- 13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν Φαρισαίων, καὶ τῶν
Na wanatuma kwake yeye baadhi ya- Mafarisayo na wa-
[G2532](#) [G0649](#) [G4314](#) [G0846](#) [G5100](#) [G3588](#) [G5330](#) [G2532](#) [G3588](#)
- Ἡρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ.
Maherōdi ili yeye wamtege kwa-neno
[G2265](#) [G2443](#) [G0846](#) [G0064](#) [G3056](#)
- 14 καὶ ἐλθόντες, λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ,
na wakija wanamwambia yeye Mwalimu tunajua kwamba wa-kweli wewe-ni
[G2532](#) [G2064](#) [G3004](#) [G0846](#) [G1320](#) [G1492](#) [G3754](#) [G0227](#) [G1510](#)
- καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός; οὐ γὰρ βλέπεις εἰς
na hukujali hukujali wewe kuhusu mtu-yeyote si kwa-maana unaangalia kwa
[G2532](#) [G3756](#) [G3199](#) [G4771](#) [G4012](#) [G3762](#) [G3756](#) [G1063](#) [G0991](#) [G1519](#)
- πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.
uso wa-watu bali kwa ukweli -njia njia ya- Mungu unafundisha
[G4383](#) [G0444](#) [G0235](#) [G1909](#) [G0225](#) [G3588](#) [G3598](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1321](#)
- ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ, δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν;
Je-ni-halali kutoa kodi kwa-Kaisari au hapana tutoe au tutoe
[G1832](#) [G1325](#) [G2778](#) [G2541](#) [G2228](#) [G3756](#) [G1325](#) [G2228](#) [G3361](#) [G1325](#)
- 15 ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς, Τί με
-yeye lakini akijua yao -unafiki unafiki aliwaambia wao Kwa-nini mimi
[G3588](#) [G1161](#) [G1492](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5272](#) [G3004](#) [G0846](#) [G5101](#) [G1473](#)
- πειράζετε? φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω.
mnanijaribu nileteni mimi dinari ili nione
[G3985](#) [G5342](#) [G1473](#) [G1220](#) [G2443](#) [G3708](#)
- 16 οἱ δὲ ἠνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη, καὶ
-wao na wakaleta na anawaambia wao Ya-nani -picha picha hii na
[G3588](#) [G1161](#) [G5342](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G5101](#) [G3588](#) [G1504](#) [G3778](#) [G2532](#)
- ἡ ἐπιγραφή? οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Καίσαρος.
-maandishi maandishi -wao na wakamwambia yeye Ya-Kaisari
[G3588](#) [G1923](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2541](#)
- 17 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τὰ Καίσαρος, ἀπόδοτε Καίσαρι, καὶ
-lakini na Iēsoūs aliwaambia wao -vya Vya-Kaisari mrudishieni Kaisari na
[G3588](#) [G1161](#) [G2424](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2541](#) [G0591](#) [G2541](#) [G2532](#)
- τὰ τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ.
-vya vya- Mungu kwa- Mungu na walistaajabu-sana kwa-sababu-yake yeye
[G3588](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G2296](#) [G1909](#) [G0846](#)
- 18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ
Na wanakuja Masadukayo kwake yeye ambao wanasema ufufuo hakuna
[G2532](#) [G2064](#) [G4523](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3748](#) [G3004](#) [G0386](#) [G3361](#)
- εἶναι. καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες,
kuwa na wakamwuliza yeye wakisema
[G1510](#) [G2532](#) [G1905](#) [G0846](#) [G3004](#)

- 19 Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ,
 Mwalimu Mousēs alituandikia sisi kwamba kama mtu-yeyote ndugu akifa
[G1320](#) [G3475](#) [G1125](#) [G1473](#) [G3754](#) [G1437](#) [G5100](#) [G0080](#) [G0599](#)
- καὶ καταλίπη γυναῖκα, καὶ μὴ ἀφῆ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ
 na akimwacha mke na bila kuacha mtoto ili amchukue -ndugu
[G2532](#) [G2641](#) [G1135](#) [G2532](#) [G3361](#) [G0863](#) [G5043](#) [G2443](#) [G2983](#) [G3588](#)
- ἀδελφὸς αὐτοῦ, τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.
 ndugu yake -mke mke na ainue-uzao uzao kwa- ndugu yake
[G0080](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1135](#) [G2532](#) [G1817](#) [G4690](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#)
- 20 ἐπτά ἀδελφοὶ ἦσαν; καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ
 saba ndugu walikuwepo na -wa-kwanza wa-kwanza akamchukua mke na
[G2033](#) [G0080](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4413](#) [G2983](#) [G1135](#) [G2532](#)
- ἀποθνήσκων, οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα;
 akifa hakuacha hakuacha uzao
[G0599](#) [G3756](#) [G0863](#) [G4690](#)
- 21 καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν, μὴ καταλιπὼν
 na -wa-pili wa-pili akamchukua yeye na akafa bila kuacha
[G2532](#) [G3588](#) [G1208](#) [G2983](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0599](#) [G3361](#) [G2641](#)
- σπέρμα; καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως.
 uzao na -wa-tatu wa-tatu vivyo-hivyo
[G4690](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5154](#) [G5615](#)
- 22 καὶ οἱ ἐπτά οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχατον πάντων καὶ ἡ
 na -wale saba hawakuacha hawakuacha uzao mwisho-wa wote na -mke
[G2532](#) [G3588](#) [G2033](#) [G3756](#) [G0863](#) [G4690](#) [G2078](#) [G3956](#) [G2532](#) [G3588](#)
- γυνὴ ἀπέθανεν.
 mke akafa
[G1135](#) [G0599](#)
- 23 ἐν τῇ ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσιν, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή? οἱ
 katika -ufufuo ufufuo wakati watafufuka wa-nani kati-yao atakuwa mke -wale
[G1722](#) [G3588](#) [G0386](#) [G3752](#) [G0450](#) [G5101](#) [G0846](#) [G1510](#) [G1135](#) [G3588](#)
- γὰρ ἐπτά ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.
 kwa-maana saba walikuwa-naye yeye kama-mke
[G1063](#) [G2033](#) [G2192](#) [G0846](#) [G1135](#)
- 24 ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ
 aliwaambia wao -Iēsoūs Iēsoūs Je kwa-sababu-ya hii hamkupotea hamjui
[G5346](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3756](#) [G1223](#) [G3778](#) [G4105](#) [G3361](#)
- εἰδότες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ?
 mkijua -Maandiko Maandiko wala -uwezo uwezo wa- Mungu
[G1492](#) [G3588](#) [G1124](#) [G3366](#) [G3588](#) [G1411](#) [G3588](#) [G2316](#)
- 25 ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε γαμίζονται;
 wakati kwa-maana kutoka wafu wanafufuka hawaoi hawaoi wala hawaoleki
[G3752](#) [G1063](#) [G1537](#) [G3498](#) [G0450](#) [G3777](#) [G1060](#) [G3777](#) [G1061](#)
- ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
 bali wanakuwa kama malaika katika -mbingu mbingu
[G0235](#) [G1510](#) [G5613](#) [G0032](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3772](#)

- 26 περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν
kuhusu lakini -wafu wafu kwamba wanafufuliwa hamkusoma hamkusoma katika
[G4012](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3498](#) [G3754](#) [G1453](#) [G3756](#) [G0314](#) [G1722](#)
- τῇ βίβλῳ Μωϋσέως, ἐπὶ τοῦ Βάτου, πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ
-kitabu kitabu cha-Mousēs katika -kichaka Kichaka jinsi alivyomwambia yeye -Mungu
[G3588](#) [G0976](#) [G3475](#) [G1909](#) [G3588](#) [G0942](#) [G4459](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#)
- Θεὸς, λέγων, Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ <ὁ> Θεὸς Ἰσαὰκ,
Mungu akisema Mimi -Mungu Mungu wa-Abraam na -Mungu Mungu wa-Isaak
[G2316](#) [G3004](#) [G1473](#) [G3588](#) [G2316](#) [G0011](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2464](#)
- καὶ <ὁ> Θεὸς Ἰακώβ?
na -Mungu Mungu wa-Iakōb
[G2532](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2384](#)
- 27 οὐκ ἔστιν Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. πολὺ πλανᾷσθε.
yeye-si ni Mungu wa-wafu bali wa-walio-hai sana mmeoptea
[G3756](#) [G1510](#) [G2316](#) [G3498](#) [G0235](#) [G2198](#) [G4183](#) [G4105](#)
- 28 Καὶ προσελθὼν, εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν
Na akija mmoja wa-waandishi akisikia wao wakijadiliana akiona
[G2532](#) [G4334](#) [G1520](#) [G3588](#) [G1122](#) [G0191](#) [G0846](#) [G4802](#) [G3708](#)
- ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν, Ποία ἐστὶν ἐντολὴ
kwamba vizuri aliwajibu wao alimwuliza yeye Amri-gani ni amri
[G3754](#) [G2573](#) [G0611](#) [G0846](#) [G1905](#) [G0846](#) [G4169](#) [G1510](#) [G1785](#)
- πρῶτη πάντων?
ya-kwanza ya-zote
[G4413](#) [G3956](#)
- 29 ἀπεκρίθη ὁ, Ἰησοῦς ὅτι Πρῶτη ἐστίν, ἼΚουε Ἰσραήλ: Κύριος
alijibu -Iēsoūs Iēsoūs kwamba Ya-kwanza ni Sikia Israēl Bwana
[G0611](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3754](#) [G4413](#) [G1510](#) [G0191](#) [G2474](#) [G2962](#)
- ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστίν
-Mungu Mungu wetu Bwana mmoja ni
[G3588](#) [G2316](#) [G1473](#) [G2962](#) [G1520](#) [G1510](#)
- 30 καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου,
na utampenda Bwana -Mungu Mungu wako kwa wote -moyo moyo wako
[G2532](#) [G0025](#) [G2962](#) [G3588](#) [G2316](#) [G4771](#) [G1537](#) [G3650](#) [G3588](#) [G2588](#) [G4771](#)
- καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ
na kwa yote -nafsi nafsi yako na kwa yote -akili akili yako na
[G2532](#) [G1537](#) [G3650](#) [G3588](#) [G5590](#) [G4771](#) [G2532](#) [G1537](#) [G3650](#) [G3588](#) [G1271](#) [G4771](#) [G2532](#)
- ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.
kwa yote -nguvu nguvu yako
[G1537](#) [G3650](#) [G3588](#) [G2479](#) [G4771](#)
- 31 δευτέρα αὕτη: Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων
ya-pili hii Utampenda -jirani jirani yako kama nafsi-yako kubwa-kuliko
[G1208](#) [G3778](#) [G0025](#) [G3588](#) [G4139](#) [G4771](#) [G5613](#) [G4572](#) [G3173](#)
- τούτων ἄλλῃ ἐντολῇ οὐκ ἔστιν.
hizi nyingine amri hakuna ipo
[G3778](#) [G0243](#) [G1785](#) [G3756](#) [G1510](#)

- 32 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς, Καλῶς, Διδάσκαλε, ἐπ’ ἀληθείας
na akamwambia yeye -mwandishi mwandishi Vizuri Mwalimu kwa ukweli
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1122](#) [G2573](#) [G1320](#) [G1909](#) [G0225](#)
- εἶπες ὅτι εἷς ἐστίν, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ;
umesema kwamba mmoja yeye-ni na hakuna yupo mwingine zaidi-ya yeye
[G3004](#) [G3754](#) [G1520](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3756](#) [G1510](#) [G0243](#) [G4133](#) [G0846](#)
- 33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης
na -kumpenda kumpenda yeye kwa wote -moyo moyo na kwa yote
[G2532](#) [G3588](#) [G0025](#) [G0846](#) [G1537](#) [G3650](#) [G3588](#) [G2588](#) [G2532](#) [G1537](#) [G3650](#)
- τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος; καὶ τὸ ἀγαπᾶν
-ufahamu ufahamu na kwa yote -ngunu ngunu na -kumpenda kumpenda
[G3588](#) [G4907](#) [G2532](#) [G1537](#) [G3650](#) [G3588](#) [G2479](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0025](#)
- τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, περισσότερόν ἐστιν πάντων τῶν
-jirani jirani kama nafsi-yako ni-zaidi-ya ni yote -sadaka-za-kuteketezwa
[G3588](#) [G4139](#) [G5613](#) [G1438](#) [G4053](#) [G1510](#) [G3956](#) [G3588](#)
- ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν.
sadaka-za-kuteketezwa na dhabihu
[G3646](#) [G2532](#) [G2378](#)
- 34 καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν
na -Iēsoūs Iēsoūs akimwona yeye kwamba kwa-hekima alijibu alimwambia
[G2532](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3708](#) [G0846](#) [G3754](#) [G3562](#) [G0611](#) [G3004](#)
- αὐτῷ, Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ οὐδεὶς
yeye Si mbali uko kutoka -ufalme ufalme wa- Mungu na hakuna-mtu
[G0846](#) [G3756](#) [G3112](#) [G1510](#) [G0575](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G3762](#)
- οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.
tena alithubutu yeye kumwuliza
[G3765](#) [G5111](#) [G0846](#) [G1905](#)
- 35 Καὶ ἀποκριθεὶς, ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ,
Na akijibu -Iēsoūs Iēsoūs alikuwa-akisema akifundisha katika -hekalu hekalu
[G2532](#) [G0611](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3004](#) [G1321](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2411](#)
- Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς, υἱὸς
Jinsi-gani wanasema -waandishi waandishi kwamba -Christós Christós mwana
[G4459](#) [G3004](#) [G3588](#) [G1122](#) [G3754](#) [G3588](#) [G5547](#) [G5207](#)
- Δαυὶδ ἐστίν;
wa-David ni
[G1138](#) [G1510](#)
- 36 αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ, Εἶπεν
yeye-mwenyewe David alisema katika -Roho Roho -Mtakatifu Mtakatifu Alisema
[G0846](#) [G1138](#) [G3004](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0040](#) [G3004](#)
- Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ
Bwana kwa- Bwana wangu Kaa mkonon-wa kulia wangu hadi nitakapo kuweka
[G2962](#) [G3588](#) [G2962](#) [G1473](#) [G2521](#) [G1537](#) [G1188](#) [G1473](#) [G2193](#) [G0302](#) [G5087](#)
- τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.
-adiu adui zako chini-ya τῶν -miguu miguu yako
[G3588](#) [G2190](#) [G4771](#) [G5270](#) [G3588](#) [G4228](#) [G4771](#)

- 37 αὐτὸς Δαυὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἐστὶν
yeye-mwenyewe Daudi anamwita yeye Bwana na kutoka-wapi wake ndiye
[G0846](#) [G1138](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2962](#) [G2532](#) [G4159](#) [G0846](#) [G1510](#)
- υἱός? Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.
mwana Na -umati mkubwa umati ulimsikia yeye kwa-furaha
[G5207](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4183](#) [G3793](#) [G0191](#) [G0846](#) [G2234](#)
- 38 Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἔλεγεν, Βλέπετε ἀπὸ
Na katika -mafundisho mafundisho yake alikuwa-akisema Jihadharini na
[G2532](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1322](#) [G0846](#) [G3004](#) [G0991](#) [G0575](#)
- τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ
-waandishi waandishi -wanaotaka wanaotaka katika mavazi-marefu kutembea na
[G3588](#) [G1122](#) [G3588](#) [G2309](#) [G1722](#) [G4749](#) [G4043](#) [G2532](#)
- ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς,
salamu katika -masoko masoko
[G0783](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0058](#)
- 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν
na viti-vya-mbele katika -masinagogi masinagogi na mahali-pa-heshima katika
[G2532](#) [G4410](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4864](#) [G2532](#) [G4411](#) [G1722](#)
- τοῖς δειπνοῖς;
-karamu karamu
[G3588](#) [G1173](#)
- 40 οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χρηρῶν, καὶ προφάσει,
-wale wanaokula -nyumba nyumba za- wajane na kwa-kisingizio
[G3588](#) [G2719](#) [G3588](#) [G3614](#) [G3588](#) [G5503](#) [G2532](#) [G4392](#)
- μακρὰ προσευχόμενοι. οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.
maombi-marefu wakiomba hawa watapokea zaidi hukumu
[G3117](#) [G4336](#) [G3778](#) [G2983](#) [G4053](#) [G2917](#)
- 41 Καὶ καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος
Na akikaa mbele-ya -hazina hazina alitazama jinsi -umati umati
[G2532](#) [G2523](#) [G2713](#) [G3588](#) [G1049](#) [G2334](#) [G4459](#) [G3588](#) [G3793](#)
- βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον; καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον
unavyotupa fedha katika -hazina hazina na wengi matajiri walitupa
[G0906](#) [G5475](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1049](#) [G2532](#) [G4183](#) [G4145](#) [G0906](#)
- πολλά.
mengi
[G4183](#)
- 42 καὶ ἔλθοῦσα μία χήρα πτωχή ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὃ ἐστὶν
na akija mmoja mjane maskini alitupa sarafu-ndogo mbili ambazo ni
[G2532](#) [G2064](#) [G1520](#) [G5503](#) [G4434](#) [G0906](#) [G3016](#) [G1417](#) [G3739](#) [G1510](#)
- κοδράντης.
kodrante
[G2835](#)

- 43 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμήν
na akiwaita -wanafunzi wanafunzi wake aliwaambia wao Amēn
[G2532](#) [G4341](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G3004](#) [G0846](#) [G0281](#)
- λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχή, πλεῖον πάντων
ninawaambia ninyi kwamba -mjane mjane huyu -maskini maskini zaidi-ya wote
[G3004](#) [G4771](#) [G3754](#) [G3588](#) [G5503](#) [G3778](#) [G3588](#) [G4434](#) [G4119](#) [G3956](#)
- ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.
ametupa -wale wanaotupa katika -hazina hazina
[G0906](#) [G3588](#) [G0906](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1049](#)
- 44 πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δέ, ἐκ
wote kwa-maana kutoka -ziada ziada yao walitupa yeye lakini kutoka
[G3956](#) [G1063](#) [G1537](#) [G3588](#) [G4052](#) [G0846](#) [G0906](#) [G3778](#) [G1161](#) [G1537](#)
- τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς, πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν
-uhaba uhaba wake yote yote alivyokuwa-nayo alitupa wote -maisha
[G3588](#) [G5304](#) [G0846](#) [G3956](#) [G3745](#) [G2192](#) [G0906](#) [G3650](#) [G3588](#)
- βίον αὐτῆς.
maisha yake
[G0979](#) [G0846](#)